

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ของวัฒนธรรมของคนไทยเชื้อสายของกับการส่งเสริมประชาธิปไตยในตำบลห้วยยาบ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูนใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ(Qualitative Research) และอธิบายด้วยการพรรณนาโดยผู้ศึกษาต้องการทราบว่าโครงสร้างสังคมที่ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ประกอบด้วยระบบครอบครัวและเครือญาติ ระบบศาสนาและความเชื่อ ภาษาและวรรณกรรม การเมืองการปกครอง ซึ่งถือว่าเป็นความสัมพันธ์ของวัฒนธรรมของคนไทยเชื้อสายของ ในตำบลห้วยยาบ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูนช่วยส่งเสริมการพัฒนาประชาธิปไตยในท้องถิ่นหรือไม่ โดยจะมีการสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึกจาก ประชากรกลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 คือกลุ่มผู้รู้ ผู้นำ ข้าราชการ นักการเมืองท้องถิ่น ในตำบลห้วยยาบจำนวน 16 หมู่บ้าน คัดเลือกหมู่บ้านละ 2 คนรวมกลุ่มตัวอย่างจำนวน 32 ตัวอย่าง โดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structural Interview) และกลุ่มที่ 2 กลุ่มประชาชนที่อยู่ในตำบลห้วยยาบ รวมกลุ่มตัวอย่างจำนวน 32 ตัวอย่าง ใช้การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal Interview)

ทั้งนี้ เหตุที่ผู้วิจัยเลือกใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เนื่องจากผู้วิจัยต้องการสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึกจากบุคคลที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น โดยบุคคลซึ่งเป็นคณะผู้บริหาร เป็นแกนนำหรือผู้นำชุมชนทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ และเป็นประชาชนในพื้นที่เหล่านี้ ย่อมจะสามารถให้ข้อมูลเชิงลึกที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ทั้งในเรื่องของความสัมพันธ์ของวัฒนธรรมของคนไทยเชื้อสายไทยของการพัฒนาประชาธิปไตย โดยทั้งนี้ สามารถสรุปขั้นตอนการศึกษาครั้งนี้ได้ดังต่อไปนี้

3.1 แหล่งข้อมูล

- 1) แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ โดยศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร งานวิจัย วิทยานิพนธ์ต่างๆ รวมทั้งกฎ ระเบียบ ข้อปฏิบัติของทางราชการและเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง
- 2) แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ เป็นการศึกษาจากแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal Interview) โดยสัมภาษณ์จากประชากรกลุ่มเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษากับประชาชนในตำบลห้วยยาบจำนวน 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 กลุ่มผู้รู้ ผู้นำข้าราชการ นักการเมืองท้องถิ่น ในตำบลห้วยยาบ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยการคัดเลือกจากกลุ่มตัวอย่างจากผู้รู้ ผู้นำ ข้าราชการ นักการเมืองท้องถิ่นในตำบลห้วยยาบ ที่อาศัยอยู่ในตำบลห้วยยาบทั้ง 16 หมู่บ้าน โดยการคัดเลือกหมู่บ้านละ 2 คน รวมกลุ่มตัวอย่างจำนวน 32 ตัวอย่าง โดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structural Interview)

กลุ่มที่ 2 กลุ่มประชาชนที่อยู่ในตำบลห้วยยาบ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยผู้วิจัยจะคัดเลือกจากกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพที่หลากหลาย กลุ่มผู้หญิง ผู้ชาย กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในตำบลห้วยยาบ จำนวน 16 หมู่บ้าน แล้วคัดเลือกเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยในแต่ละหมู่บ้านจำนวนหมู่บ้านละ 2 คน รวมกลุ่มตัวอย่างจำนวน 32 ตัวอย่าง ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal Interview)

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) เป็นการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมแนวคิด และข้อมูลต่างๆ จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง อาทิ หนังสือ บทความ งานวิจัย เอกสารเผยแพร่ โดยได้ทำการรวบรวมข้อมูลและทำการบันทึกข้อมูลที่ต้องการไว้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบในการศึกษา ออกแบบและกำหนดวิธีวิจัยภาคสนาม

2) การวิจัยภาคสนาม (Field Research) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ซึ่งจะทำให้การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ สำหรับใช้สัมภาษณ์ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งการสร้างบรรยากาศที่เป็นไปอย่างง่ายๆ ไม่เคร่งครัดในเรื่องขั้นตอนและลำดับของคำถาม ในบรรยากาศที่ไม่เป็นทางการ เพื่อหาช่องทางในการเก็บข้อมูลและประเด็นที่

น่าสนใจที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัย ซึ่งคาดว่าจะอาจเป็นผลดีในแง่ที่จะทำให้ได้ข้อมูลในประเด็นที่น่าสนใจใหม่ๆ เพิ่มขึ้น ซึ่งยังอยู่ในขอบเขตของเนื้อหาที่ทำการศึกษา

3.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและคำตอบที่เป็นจริง ครอบคลุมประเด็นคำถาม และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยใช้วิธีการ ดังนี้

1) วิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สำหรับใช้สัมภาษณ์ผู้ที่มีบทบาทโดยตรง เช่น ผู้รู้ ผู้นำข้าราชการ นักการเมืองท้องถิ่น ในตำบลห้วยยาบ เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิดทางวัฒนธรรมทางการเมือง ที่เกิดจากวัฒนธรรมท้องถิ่นของคนยอง ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นถึงการส่งเสริมประชาธิปไตยในท้องถิ่น

2) วิธีการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal Interview) ซึ่งเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์ที่ใช้คำถามในการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างไม่เคร่งครัดในเรื่องขั้นตอนและลำดับของคำถาม ในบรรยากาศที่เป็นไปอย่างง่ายๆ ไม่เป็นทางการ ซึ่งก็ได้ทำให้ข้อมูลบางตอนขาดหายไป แต่บางครั้งกลับเป็นผลดีในแง่ที่เกิดการแตกประเด็นที่น่าสนใจที่ยังอยู่ในขอบเขตของเนื้อหาที่ศึกษาวิจัย เพราะลักษณะของการสัมภาษณ์เป็นการเจาะหาความคิดเห็นและความรู้สึกที่มีต่อวัฒนธรรมท้องถิ่นของคนยอง ที่เกื้อหนุนให้เกิดการส่งเสริมการพัฒนาประชาธิปไตยในท้องถิ่น ซึ่งจะสะท้อนถึงอำนาจ หน้าที่ และสิทธิของประชาชนทางการเมือง และการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีส่วนส่งเสริมประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่น

3.6 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลที่ได้นำประมวลความสอดคล้อง ความขัดแย้ง หรือข้อขัดแย้งเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของวัฒนธรรมของคนยอง และปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในตำบลห้วยยาบ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน โดยจะได้นำแนวคิดและทฤษฎีที่ได้อ้างถึงมาใช้เป็นเครื่องมือหรือองค์ความรู้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป